

Forslaget til folketingsbeslutning og ændringsforslagene sættes til forhandling under ét.

Bomholt: Siden folketingets forretningsorden i 1953 blev bragt i overensstemmelse med den nye grundlov, er den kun blevet revideret på enkelte punkter. Mere omfattende ændringer har nok fra tid til anden været på tale, men uden at planerne herom har ført til praktiske resultater.

Først nu er det efter indgående og langvarige forhandlinger i udvalget for forretningsordenen lykkedes at nå frem til en reformplan, som hele udvalget har kunnet samles om, og hvis gennemførelse skulle betyde en tiltrængt forbedring af de former, hvorunder lovgivningsarbejdet foregår her på Christiansborg.

Ikke alle de reformer, som udvalget i den senere tid er nået til enighed om, har fundet udtryk i det foreliggende forslag. Flere af dem angår bevillingsspørgsmål, som ligger uden for forretningsordenens domæne. Men de ændringer i forretningsordenen, som der her skal tages stilling til, er omfattende nok endda; talmæssigt drejer det sig om ikke færre end 64 punkter. Et meget stort antal af dem angår dog småændringer af tydeliggørende eller redaktionel karakter, som man har benyttet lejligheden til at tage med, når der her alligevel skulle foretages en almindelig revision af forretningsordenen.

Jeg skal indskrænke mig til at omtale nogle af de mere betydende ændringer, som vi er enedes om. Under udvalgets forhandlinger har spørgsmålet om en forøgelse af antallet af stående udvalg spillet en fremtrædende rolle. Man er efter langvarige forhandlinger enedes om til listen over stående udvalg i § 7 at føje 2 nye: et boligudvalg og et udvalg for undervisning og uddannelse. Begge disse udvalg skal have 17 medlemmer, men yderligere gives der hvert af de i udvalget repræsenterede partier ret til at udpege en stedfortræder. Det betyder, at der med de nuværende partiforhold vil kunne vælges 5 stedfortrædere pr. udvalg.

Efter forslaget kan et udvalgsmedlem midlertidigt og uden formaliteter af nogen art overlade sin plads i udvalget til den stedfortræder, som det pågældende parti har udpeget. Man har herved, navnlig til fordel for de mindre partier, villet tilføre ordningen

en vis smidighed, der også må ventes at ville formindske behovet for udskiftning af udvalgsmedlemmer.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg — det gælder også mit parti — meget gerne havde set, at man var gået et skridt videre i retning af stående udvalg. I næsten alle andre parlamenter arbejdes der overvejende — nogle steder så at sige udelukkende — med stående udvalg modsat herhjemme, hvor vi efter min mening alt for længe har holdt fast på de talrige særlige udvalg, hvis mødetider jævnligt overlapper hinanden, og hvis arbejdsform udelukker den arbejdsdeling, hvis fordele jeg ved mange lejligheder har peget på.

De stående udvalg findes, hvad der er grund til at gøre opmærksom på, i samtlige andre nordiske parlamenter, og denne nordiske linje træder klart frem i Nordisk Råd. Vi har faste udvalg herhjemme i samtlige kommunalbestyrelser og amtsråd og i de fleste større erhvervsorganisationer. Adskillige medlemmer af forretningsordensudvalget har imidlertid udtalt frygt for, at systemet, om det blev gennemført i større omfang, ville føre til en for vidtgående specialisering, ligesom der lægges vægt på i hvert enkelt tilfælde at bevare en vis frihed ved sammensætningen af det udvalg, der skal behandle en sag. Fra alle sider har man imidlertid tillagt det stor betydning, at udvalgets indstilling ikke mindst på dette punkt blev enstemmig, og resultatet af forhandlingerne er altså blevet de to nye stående udvalg, som hver for sig dækker store, meget betydningsfulde områder. Den videre udvikling må så afhænge af, hvilke erfaringer man gør efter den nye ordnings ikrafttræden, der for de nye udvalgs vedkommende foreslås udskudt til begyndelsen af næste folketingsår, mens den reviderede forretningsorden i øvrigt skal træde i kraft allerede fra 1. januar 1966.

Vedrørende udvalgsordningen foreslås tilføjelse af ændring, at en forslagsstiller, hvis parti ikke er udvalgsberettiget, skal have adgang til at deltage i udvalgsbehandlingen af sit eget forslag, dog uden stemmeret. Det er en ændring, som synes rimelig, og som alle har sluttet sig til.

Jeg vender mig derefter til taletidsreglerne. De foreslås på flere punkter strammet, dog således at formanden som hidtil vil